

BẢN TIN NGÀY NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG

(Cập nhật 30/6/2020)

Tình hình nổi bật

Trang Taiwannews ngày 29/6 đưa tin ít nhất 4 máy bay trinh sát và 1 máy bay tiếp liệu của Mỹ bay qua Đài Loan vào Biển Đông. Theo ghi nhận, hoạt động trên diễn ra từ 8:11AM tới 11:27AM ngày 29/6 với các loại máy bay Lockheed EP-3E ARIES II, Boeing RC-135U, P-8A Poseidon, KC-135R Stratotanker và RC-135.

Abdul Hamid Rizal, Nhiếp chính Quần đảo Natuna (Indonesia), ngày 26/6 trả lời phỏng vấn của báo The Age và The Sydney Morning Herald (Úc), kêu gọi phương Tây (Mỹ, Nhật Bản, Úc) xây dựng một sân bay quốc tế mới để thay thế sân bay quân sự với công dụng hạn chế hiện đang phục vụ hòn đảo này, đồng thời tuyên bố không hoan nghênh trợ giúp từ Trung Quốc vì lo ngại đầu tư từ Trung Quốc sẽ bao gồm mục đích chính trị của nước này. Ông cho biết đã gặp cựu Đại sứ Mỹ tại Indonesia, Joseph Donovan, người đã đến thăm hòn đảo này vào năm 2018, để thảo luận về các cơ hội đầu tư. The Sydney Morning Herald đánh giá đây là lần đầu tiên một quan chức Indonesia nói rằng đầu tư của Trung Quốc không được hoan nghênh và cũng là lần đầu tiên kêu gọi đầu tư từ Úc vào Natuna.

Góc nhìn Quốc tế

+ *Mỹ và Châu Âu:*

Mark Valencia, Viện Nghiên cứu Nam Hải, ngày 29/6 trên SCMP cho rằng xung đột vũ trang trực tiếp giữa Mỹ và Trung Quốc khó có khả năng xảy ra trong ngắn hạn. Trung Quốc đơn giản chưa sẵn sàng cho xung đột vũ trang với Mỹ và các đồng minh, và Mỹ đang vướng mắc nhiều khó khăn trong nội bộ, xu hướng biệt lập và tập trung cho bầu cử sắp tới. Tuy nhiên, nhìn về dài hạn, hai bên rõ ràng là luôn trong tình trạng xung đột ở Biển Đông. Các hoạt động tình báo, do thám, trinh sát của Mỹ ở Biển Đông khiến cho Trung Quốc phải tăng cường năng lực để đối phó và bảo vệ hệ thống tàu ngầm hạt nhân của mình. Tuy nhiên, Mỹ lại biến đổi câu chuyện, phóng đại

các hành động của Trung Quốc ở Biển Đông thành biểu tượng của sự gây hấn chống lại các nước yêu sách khác. Các kênh liên lạc giữa Mỹ và Trung Quốc đã ít được sử dụng từ năm 2018 và các MOU về tránh va chạm thì mơ hồ, được diễn giải khác nhau, không ràng buộc nên không có hiệu quả. Cuối cùng thì Mỹ cũng sẽ phải trực tiếp hoặc gián tiếp chia sẻ quyền lực với Trung Quốc và Trung Quốc sẽ phải chia sẻ tài nguyên hoặc sự quản lý của mình.

Drake Long, ngày 29/6 trên BenarNews, cho biết Trung Quốc đã điều tàu chiến đổ bộ Type 071 của Quân Giải phóng Nhân dân đến đảo Phú Lâm, trung tâm hành chính và căn cứ quân sự của Trung Quốc tại Hoàng Sa. Con tàu có thể sẽ được sử dụng trong một cuộc tập trận hải quân quy mô lớn tại Hoàng Sa, dự kiến diễn ra từ 1-5/7/2020. Type 071 là một tàu đổ bộ có khả năng mang theo máy bay trực thăng, một tiểu đoàn thủy quân lục chiến, xe đổ bộ và các hàng hóa khác cho chiến tranh đổ bộ; có tính năng nổi bật trong các cuộc tập trận hoặc diễn tập quân sự liên quan đến Hải quân và Thủy quân lục chiến hiện đang phát triển của Trung Quốc.

Steven Stashwick, nhà nghiên cứu độc lập tại Mỹ, ngày 30/6, đánh giá tàu sân bay của Mỹ hiện diện ở khu vực nhằm gửi tín hiệu răn đe tới Trung Quốc và trấn an các đồng minh, đối tác. Việc 3 tàu sân bay triển khai đồng thời tới Thái Bình Dương và hoạt động cùng nhau là điều không thường thấy. Điều này từng diễn ra vào các năm 2001, 2009, 2014, 2018. Gần đây, Nhóm 2 tàu sân bay (USS Ronald Reagan - USS Nimitz) và (USS Theodore Roosevelt - USS Nimitz) liên tiếp diễn tập ở Biển Philippines. Các động thái trên của Mỹ nhằm khẳng định ưu thế vượt trội về sức mạnh hải quân trong bối cảnh Trung Quốc có những động thái hăm dọa đối với Đài Loan và các bên yêu sách.

+ *Đông Nam Á:*

Aristyo Rizka Darmawan, Giảng viên, Nghiên cứu viên Cao cấp tại ĐH Luật Indonesia, ngày 30/6 trên The Interpreter, bình luận việc Singapore trở thành địa

điểm xét xử của Toà án quốc tế về Luật Biển (ITLOS), bên cạnh Hamburg (Đức), là một dấu mốc lịch sử đối với Châu Á vì đây là lần đầu tiên một Toà án công pháp quốc tế được đặt bên ngoài các nước phương Tây, điều này có thể khiến nhiều quốc gia châu Á sẽ đưa các tranh chấp biển của mình ra trước ITLOS trong thời gian tới vì (i) ấn tượng rằng luật pháp quốc tế chỉ là công cụ chính trị và bị chi phối bởi phương Tây không còn nữa và (ii) giảm đáng kể chi phí cho việc theo đuổi vụ kiện tại Singapore thay vì Hamburg hay Hague.

+ *Các nước khác:*

Leo Suryadinata, Nghiên cứu viên cao cấp Viện ISEAS-Yusof Ishak (Nhật Bản), ngày 26/5 cho rằng lập trường cứng rắn hơn gần đây của Indonesia đối với Trung Quốc trên Biển Đông nhìn có vẻ như là bây giờ Indonesia ủng hộ các bên có yêu sách trong ASEAN chống lại Trung Quốc nhưng thật sự là xuất phát từ lợi ích của chính nước này về toàn vẹn lãnh thổ. Điều này cũng không có nghĩa là Indonesia muốn đảm nhận vai trò lãnh đạo ASEAN trong việc giải quyết các tranh chấp trên Biển Đông với Trung Quốc.

Biên tập: Mai Hương

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc.

Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: scsi@dav.edu.vn.